



MOM

MOFI

ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΦΩΚΙΑ & ΑΛΙΕΙΑ

...αντιμετωπίζοντας
τη σχέση αλληλεπίδρασης
στις ελληνικές θάλασσες

Ενημερωτικό Δελτίο

Τεύχος 3, Ιανουάριος 2007

MOFI Διάσωση

Μια σειρά διαφορετικών σεμιναρίων ξεκίνησε στην καρδιά του Χειμώνα και του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου Βορείων Σποράδων, με πρωταγωνιστές **ψαράδες** και **...φώκιες**.

Στις 5 και 6 Δεκεμβρίου 2006 δεκαπέντε ψαράδες, Αξιωματικοί του Λιμενικού Σταθμού, πυροσβέστες και ντόπιοι κάτοικοι Αλοννήσου, έκαναν **πρακτική εξάσκηση** στις τακτικές διάσωσης φωκών. Οι «μαθητές» έμαθαν τι να κάνουν από τη στιγμή που δουν μια φώκια μέχρι τη διάσωσή της αλλά και πώς να **απεγκλωβίζουν** τα ζώα από δίχτυα.

Οι συμμετέχοντες έλαβαν το εγχειρίδιο «Επιχείρηση Διάσωσης Μεσογειακής φώκιας» και βεβαίωση παρακολούθησης. Παρόμοια σεμινάρια θα πραγματοποιηθούν σε όλες τις περιοχές - κλειδιά του MOFI από την Ομάδα Διάσωσης της MOM.



© E.Τούντα/MOM

MOFI Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

"Ταξιδεύοντας με τους ψαράδες", "Η θάλασσα, κοινό μας σπίτι" και "Τοπική ανάπτυξη-αλιεία-θαλάσσιο περιβάλλον". Τρία ξεχωριστά **εκπαιδευτικά προγράμματα** MOFI για μαθητές δημοτικού, γυμνασίου και λυκείου, με έναν κοινό στόχο: αυριανούς ενεργούς πολίτες που εκτιμούν το θαλάσσιο οικοσύστημα και κατανοούν ότι θάλασσα και άνθρωπος αλληλεξαρτώνται.

Τα περιβαλλοντικά προγράμματα που σχεδίασε, υλοποιεί και υποστηρίζει υλικότεχνικά η MOM, βασίζονται σε ποικίλες βιωματικές δραστηριότητες και ξεκίνησαν ήδη σε Αλόνησο και Ζάκυνθο ενώ θα υλοποιηθούν και στις υπόλοιπες 5 περιοχές-κλειδιά του MOFI.



© MOM

Χαρακτηριστικά προγράμματος

Κωδικός προγράμματος: LIFE05NAT/GR/000083

Διάρκεια: 1/7/2005 - 30/6/2009

Φορέας Υλοποίησης: MOM/Εταιρεία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής φώκιας.

Δράσεις προγράμματος

- Έρευνα στο πεδίο για τη μέτρηση του μεγέθους της αλληλεπίδρασης φώκιας-αλιείας, συλλογή στοιχείων για τις αιτίες θανάτου και την κατάσταση της Μεσογειακής φώκιας στην Ελλάδα, μελέτη των διατροφικών συνθηκών του είδους.
- Διάσωση φωκών που κινδυνεύουν, εκπαίδευση τοπικών φορέων (αλιείς, λιμενικές αρχές) στη διάσωση.
- Ενημέρωση τοπικών κοινωνιών, μαθητών, αλιέων.
- Δικτύωση με άλλα προγράμματα LIFE-ΦΥΣΗ.
- Σχέδιο Δράσης για την αντιμετώπιση της αλληλεπίδρασης φώκιας-αλιείας, σε άμεση διαβούλευση με συναρμόδια υπουργεία και εμπλεκόμενους φορείς.

Δημήτρης Ζάννης, Πρόεδρος Ομοσπονδίας Παράκτιων Αλιέων Ν. Αιγαίου.



Παράκτιοι αλιείς: οι φύλακες της θάλασσας.

Οι αλιείς αρχίζουμε να αντιλαμβανόμαστε ότι τα ζώα δεν είναι ανταγωνιστές μας στην πραγματικότητα. Βλέπουμε ότι μειώνονται τα αλιεύματα και ότι υπάρχει υποβάθμιση του θαλάσσιου οικοσυστήματος με δυσμενείς επιπτώσεις στα ζώα. Γιατί, όσο μειώνονται τα ψάρια, τα ζώα πεινάνε όλο και περισσότερο, με αποτέλεσμα να βρίσκουν εύκολο φαγητό στα δίχτυα μας. Τα θηλαστικά μπορεί να είναι δείκτες της υγείας του θαλάσσιου οικοσυστήματος αλλά έχουν αφηριάζει από την πείνα.

Όταν μειώνονται τα αλιεύματα, αυξάνει και η γκρίνια. Δεν μπορούμε όμως πια να λέμε ότι δεν θα συμβεί τίποτα αν χαθεί ένα είδος από την (τροφική) αλυσίδα. Παλιότερα τα κυνηγούσαν πολύ περισσότερο. Τώρα, κυνηγούν τα ζώα όλο και σπανιότερα, σε πολύ περιορισμένη κλίμακα και σε ορισμένα νησιά.

Μια απαίτηση που έχουμε είναι να παίρνουμε αποζημιώσεις για τις ζημιές από τα θηλαστικά. Πάντα σκοντάφταμε στο ό,τι δεν υπάρχουν μελέτες. Πολλοί δεν μας πιστεύουν ότι παθαίνουμε ζημιές από τα ζώα ή ότι τα ζώα πεινάνε και δεν βρίσκουν ψάρια. Μια μελέτη όπως το MOFI, θα δείξει ποιό είναι το πραγματικό πρόβλημα και θα μάς δώσει στοιχεία που θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε προς την πολιτεία και την Ε. Ένωση για να ζητήσουμε αποζημιώσεις.

Αν και από τη μεριά των αλιέων υπάρχει ακόμα σκεπτικισμός, έχουμε ένα κοινό στόχο: να επιβιώσουμε όλοι στη θάλασσα. Μπορεί διστακτικά, υπάρχει όμως συμμετοχή και αυτό είναι σημαντικό γιατί δείχνει ότι έχει αλλάξει η νοοτροπία. Πιστεύω ότι οι καινούριες γενιές ψαράδων, που ευελπιστούμε ότι θα έρθουν, θα έχουν αντίληψη της κατάστασης, ίσως επειδή θα είναι περισσότερο μορφωμένοι.

Οι παράκτιοι αλιείς είναι οι φύλακες της θάλασσας. Αν διαφυλάξουμε τη θάλασσα θα μπορούσαμε να ζήσουμε όπως παλιότερα. Είμαστε και εμείς κομμάτι του θαλάσσιου συστήματος.

Άγγελος Σταματίου, επαγγελματίας ψαράς Αλοννήσου



Κάποιος να κοιτάξει και εμάς

Μέχρι σήμερα, ψαράδες και φορείς ζούσαν σε διαφορετικούς κόσμους. Συνεργασία μεταξύ ψαράδων και ερευνητών θα έπρεπε να είχε γίνει νωρίτερα γιατί τα προβλήματα μας επιδεινώνονται χρόνο με το χρόνο.

Τα τελευταία χρόνια έχει μειωθεί το αλίευμα λόγω μηχανοτρατών και κακής διαχείρισης των ιχθυοαποθεμάτων. Απαγορεύσεις στο Πάρκο που ψαρεύουμε εμείς υπάρχουν αλλά οι ψαράδες πρέπει να ενημερώνονται και για τον λόγο ύπαρξης των μέτρων. Από την άλλη, εδώ ψαρεύουμε και εδώ ζουν και οι φώκιες. Πρέπει να φάνε κι αυτές αλλά προκαλούν ζημιές, όπως και τα δελφίνια. Τις ζημιές δεν μπορούμε να τις αποφύγουμε. Το λιγότερο που μπορούμε να χάσουμε είναι το μεροκάματο. Από εκεί και πέρα υπάρχουν οι ζημιές στα εργαλεία που καλούμαστε να αντικαθιστούμε συχνά-πυκνά.

Μέσα από αυτό το πρόγραμμα, έχουμε την ευκαιρία να πάρουμε μέρος σε μια έρευνα που αφορά εμάς τους ψαράδες. Με τη συνεργασία ψαράδων και φορέων θα βγουν τα πραγματικά προβλήματά μας προς τα έξω και ελπίζουμε ότι θα βρεθεί κάποια λύση, όπως αποζημιώσεις. Από ό,τι έχει φανεί, η φώκια έχει κάνει καλό στο νησί και στον τουρισμό μας αλλά πρέπει κάποιος να κοιτάξει και εμάς. Το πρόγραμμα MOFI είναι μια καλή αρχή.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ MOFI

Έκδοση της ΜΟΜ/Εταιρεία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας.

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: Π. Δενδρινός, Πρόεδρος Δ.Σ., **Υπεύθυνη Έκδοσης:** Κ.Ι. Λαγωνίκα, Υπεύθυνη Επικοινωνίας.

Συνεργάστηκαν: Σ. Κατομάτας, Κ. Λαγωνίκα, Σ. Παπούλια, Ε. Τούντα, Ε. Joseph, Ε. Ανδρουκάκη, Α. Χατζησπύρου, Σ. Αθαμαντοπούλου, Α. Καραμανλίδης, Ε. Φατσέα, Ε. Τσέβη.

ΜΟΜ/Εταιρεία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας

Σολωμού 18, 106 82 Αθήνα, τηλ. 2 10 5.222.888, fax. 2 10 5.222.450, e-mail: info@mom.gr web site: www.mom.gr

Με τη συνδρομή του χρηματοδοτικού μέσου LIFE της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μαγνησίας, της Τράπεζας Πειραιώς και της IFAW.

